

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATKI NA KOMISARZA**Teresa RIBERA****Wiceprzewodnicząca wykonawcza ds. czystej, sprawiedliwej
i konkurencyjnej transformacji****1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista**

Jakie aspekty Pani kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłaby Pani odpowiedzialna? Jak przyczyni się Pani do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pani uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pani resortowi? W jaki sposób będzie Pani realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pani wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pani rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Przez cały okres mojej kariery zawodowej angażowałam się w propagowanie europejskiego wspólnego dobra, głównie jako urzędnik państwowy. Jestem przekonana o tym, że bardzo ważne jest, aby polityka gospodarcza i polityka w dziedzinie środowiska współgrały ze sobą w celu zapewnienia korzyści społecznych, dobrobytu gospodarczego i wzrostu konkurencyjności oraz dbałości o środowisko. Zapewnienie solidnej i skutecznej transformacji gospodarki wymaga szerokiego wsparcia ze strony społeczeństwa w oparciu o dialog i szeroki konsensus.

Rzeczywiście, jako hiszpańska wicepremier i minister transformacji ekologicznej, sekretarz stanu ds. środowiska oraz dyrektor generalna hiszpańskiego biura ds. zmiany klimatu poświęcałam swoją energię na budowanie pomostów między różnymi poglądami i oczekiwaniami, aby zapewnić postęp i rozwój. Starałam się usuwać blokady, wypracowywać kompromisy, uwzględniać różne zmienne i poszukiwać rozwiązań z uwzględnieniem całościowego oglądu danego problemu.

Dzięki aktywnemu udziałowi w negocjacjach klimatycznych przekonałam się, że złożone wyzwania wymagają wielowymiarowego podejścia i integracji różnych dziedzin (energia, klimat, środowisko, przemysł, finanse...). Doświadczenie zdobyte na stanowisku dyrektora Instytutu Zrównoważonego Rozwoju i Stosunków Międzynarodowych (IDDRI) pozwoliło mi wnieść wkład intelektualny w sformułowanie wyważonego porozumienia klimatycznego osiągniętego przez społeczność międzynarodową w Paryżu w 2015 roku.

Jestem świadoma tego, jak ważne jest zawieranie i pielęgnowanie trwałych porozumień oraz uznanie naszych wzajemnych zależności. Co najważniejsze dostrzegam, że osoby, na które dana dziedzina polityki ma największy wpływ, należy niezmiennie włączać w odpowiedni proces decyzyjny. Przejście na nowy model przemysłowy i gospodarczy wymaga nowych podejść i zwrócenia szczególnej uwagi na osoby, których ten proces najbardziej dotyczy.

Wyzwaniom, przed którymi stoimy dzisiaj i które musimy przewidzieć, torując drogę na przyszłość, nie można sprostać stosując podejście jednowymiarowe, ponieważ wszystkie związane z nimi realia są ze sobą powiązane. Dlatego uważam, że komisarze UE muszą pracować jako jeden zespół, ze wspólnym podejściem strategicznym opartym na równowadze i konsensusie.

Jako komisarz europejski wdrożę wytyczne polityczne na lata 2024–2029 wybranej na kolejną kadencję przewodniczącej w oparciu o silne przekonanie, że budowanie mostów i wspieranie dialogu jest najważniejszym

środkiem do osiągnięcia wyznaczonych przez nas celów – przekonanie, które ukształtowało moją karierę zawodową i polityczną.

Uważam, że umiejętności te są szczególnie przydatne w obecnej sytuacji, kiedy to musimy być jeszcze bardziej zjednoczeni, aby sprostać wyzwaniom stojącym przed UE w kontekście zwiększonej globalnej konkurencji, znaleźć najlepsze sposoby na poprawę konkurencyjności naszego przemysłu oraz zapewnić dobrze funkcjonujący rynek i podjąć zdecydowane działania, aby w należyty sposób odpowiedzieć na oczekiwania obywateli w zgodzie z naszymi wartościami.

Jak podkreślono w sprawozdaniach Enrico Letty i Mario Draghiego, jeśli chcemy odnieść sukces w obecnym globalnym otoczeniu, potrzebujemy dobrze funkcjonującego jednolitego rynku, dzięki któremu zwiększymy dobrobyt, ochronimy konsumentów i zbudujemy atrakcyjny ekosystem dla inwestycji, innowacji, czystego przemysłu i zatrudnienia, co pozwala nam konkurować na całym świecie.

Jako komisarz europejski będę również stanowczo opowiadać się za polityką parytetu płci. Zobowiązuję się do przestrzegania tej zasady w moich zespołach i dążenia do rozwiązania problemu nierówności między mężczyznami i kobietami. Zobowiązuję się do dopilnowania wraz z pozostałym członkami kolegium, aby uwzględnianie aspektu równości było kluczowym elementem w ramach naszej czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji.

Zobowiązuję się współpracować z moimi koleżankami i kolegami komisarzami, aby dotrzymać unijnej obietnicy dotyczącej dobrobytu dla młodszych pokoleń. Obecne pokolenie i przyszłe pokolenia mają prawo od nas oczekiwać, że zadamy o zdrową planetę. Nasza polityka musi zatem nadal uwzględniać wymiar sprawiedliwości międzypokoleniowej, aby nikogo nie pominąć, w tym w obszarach takich jak umiejętności i mieszkalnictwo. Zobowiązuję się również zapewnić takie same standardy w całej Unii Europejskiej w zakresie dobrostanu zwierząt, a także spójne wdrożenie tych standardów przy jednoczesnym uwzględnieniu kwestii zrównoważonego rozwoju, kwestii etycznych, naukowych i gospodarczych oraz oczekiwań konsumentów. Na arenie międzynarodowej musimy nadal propagować wysokie światowe standardy.

Nie ma konfliktów między moimi wyborami osobistymi i drogami zawodowymi a obowiązkami, które realizowałabym jako komisarz europejski. Nie mam prywatnych interesów ani w świecie finansowym, ani korporacyjnym. Jestem w pełni świadoma odpowiedzialności, jaką przyjmuję na siebie, a na mojej drodze nie ma i nie będzie niczego, co odwiodłoby mnie od zasady neutralności. Jestem gotowa w pełni zaangażować się na rzecz wspólnego dobra obywateli europejskich. Jeżeli w przyszłości pojawi się sytuacja potencjalnego konfliktu interesów w związku z pełnieniem przeze mnie funkcji komisarza, niezwłocznie poinformuję o tym przewodniczącą Ursulę von der Leyen.

Jestem osobą zdyscyplinowaną i pełną szacunku, świadomą celów i kompetencji określonych w traktatach UE i zaangażowaną w ich realizację. Przez całą moją karierę zachowywałam i będę nadal zachowywać poufność w połączeniu ze starannością i niezależnością. Będę wiernie bronić traktatów UE i realizować ich postanowienia oraz działać neutralnie i niezależnie od interesów poszczególnych państw członkowskich, w tym państwa, które zaproponowało moją kandydaturę.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pani zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Pani departamentów? W jakim zakresie uznaje Pani swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pani w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pani gotowa udostępniać Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Zobowiązuję się do stałego informowania Parlamentu Europejskiego o obszarach, za które będę odpowiedzialna. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dopilnuję, aby podejście to było konsekwentnie stosowane w całym moim resorcie, w ścisłej współpracy z innymi członkami kolegium oraz odpowiednimi służbami, w szczególności tymi, które są odpowiedzialne za czystą, sprawiedliwą i konkurencyjną transformację, w celu zapewnienia przejrzystości wobec Parlamentu oraz wymiany z nim informacji.

Będę brała odpowiedzialność za decyzje podejmowane przez Komisję jako kolegium. Co więcej, będę ponosiła odpowiedzialność wobec obywateli w Europie. Będę regularnie odwiedzać państwa członkowskie, w tym obszary poza ich stolicami.

Wspólnie musimy działać szybciej i podejmować dalej idące kroki na rzecz trwałego dobrobytu i konkurencyjności Europy. Musimy dążyć do czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, która przyniesie korzyści wszystkim obywatelom, zapewniając lepsze funkcjonowanie rynków w interesie europejskich konsumentów i przedsiębiorstw. Wymaga to spójnego i skoordynowanego wykorzystania wszystkich dostępnych instrumentów przy pełnym poszanowaniu traktatów UE.

Ważną rolę odegra polityka konkurencji, wraz z innymi odpowiednimi unijnymi i krajowymi narzędziami polityki. Zapewniając sprawiedliwe i równe warunki działania na jednolitym rynku, przyczynia się ona do obniżenia cen, przyspieszenia innowacji i zwiększenia odporności gospodarki. Służy to zwiększeniu konkurencyjności Europy w gospodarce światowej, w szczególności w bardziej innowacyjnych sektorach, i wsparciu UE w transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. To samo dotyczy sprawiedliwej transformacji: zdanie się na konkurencyjne rynki pomoże nam osiągnąć wyznaczone cele szybciej, sprawiedliwiej i skuteczniej, nie pozostawiając nikogo w tyle ani nie zapominając o żadnym miejscu.

Będę ściśle współpracować z Parlamentem Europejskim i angażować się w otwarty, zorganizowany dialog oparty na wzajemnym zaufaniu. Zachowam przejrzystość w odniesieniu do założeń politycznych, kontekstu gospodarczego i ogólnej idei przyświecającej naszym zasadom i decyzjom. W tym kontekście zobowiązuję się do regularnego udziału w posiedzeniach komisji i debatach na posiedzeniu plenarnym dotyczących tematów wchodzących w zakres moich kompetencji, a także do osobistego udziału w ważnych negocjacjach w ramach posiedzeń trójstronnych.

Wraz z podległymi mi służbami będę otwarta na udział w nieformalnych dyskusjach z posłankami i posłami na forum grup roboczych komisji i w trakcie posiedzeń otwartych koordynatorów, organizowanych przez sekretariat odpowiednich komisji, a także na prowadzenie dwustronnych dialogów z posłankami i posłami do Parlamentu Europejskiego.

Będę nadal wykorzystywać wszelkie dostępne środki, aby informować i angażować zainteresowane strony oraz opinię publiczną. Każdy istotny wniosek ustawodawczy dotyczący obszaru polityki będzie przedmiotem konsultacji publicznych.

Jestem przekonana, że będziemy współpracować w atmosferze pełnego wzajemnego zaufania. Mogą Państwo na mnie liczyć.

Wybrana na kolejną kadencję przewodnicząca Ursula von der Leyen zobowiązała się, że jej Komisja będzie podejmować działania następcze w związku z rezolucjami Parlamentu. W pełni popieram ten cel. Aby go osiągnąć, w stosownych przypadkach, omówię z Państwem w drodze zorganizowanego dialogu sposób realizacji wszelkich rezolucji na podstawie art. 225 przyjętych przez Państwa instytucję i wchodzących w zakres moich kompetencji oraz dopilnuję, aby Komisja odpowiadała na takie rezolucje w ciągu trzech miesięcy od ich przyjęcia.

Pytania Komisji Gospodarczej i Monetarnej

Pomoc państwa

3. Stoi przed Panią zadanie opracowania nowych ram pomocy państwa w ramach Czystego Ładu Przemysłowego. W jaki sposób zamierza Pani znaleźć właściwą równowagę między wspieraniem polityki przemysłowej, utrzymaniem uczciwej konkurencji a równymi warunkami działania? Czy dostrzega Pani ryzyko fragmentacji jednolitego rynku wynikające z rozbieżnej przestrzeni fiskalnej państw członkowskich? Jak dostrzega Pani zabezpieczenia pozwalające zapobiegać zakłóceniom na rynku i gospodarkom o mniejszych zdolnościach fiskalnych?

Zgodnie z Traktatami celem pomocy państwa jest zaradzenie niedoskonałościom rynku. Pomoc taka nie może prowadzić do nadmiernej rekompensaty, wypierania finansowania prywatnego ani innych nadmiernych zakłóceń konkurencji na jednolitym rynku. Jako wiceprzewodnicząca wykonawcza zamierzam wdrażać te zasady, gwarantując przy tym równe traktowanie wszystkich państw członkowskich. W pełni zobowiązuję się do zapewnienia równych warunków działania w Unii Europejskiej, które stanowią podstawę czystej, sprawiedliwej

i konkurencyjnej transformacji. Dzięki polityce pomocy państwa w ostatnich latach gospodarka europejska i przedsiębiorstwa europejskie mogły poradzić sobie z kolejnymi kryzysami. Sama polityka też znacznie przez ten czas ewoluowała. Dostosowywano ją do strategicznych celów UE, w tym celów transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz kształcenia odporności.

I tak w ostatniej kadencji, oprócz kwoty około 800 mld EUR pomocy udzielonej w kontekście kryzysu energetycznego, Komisja zatwierdziła dodatkową pomoc państwa w dziedzinie energii i ochrony środowiska na kwotę ponad 450 mld EUR. Obecne zasady pomocy państwa dają już wiele możliwości wspierania ekologizacji i dekarbonizacji gospodarki UE, które to możliwości są już powszechnie stosowane przez państwa członkowskie. Aby osiągnąć nasze wspólne cele, musimy teraz przyspieszyć tempo działań i skuteczniej egzekwować przepisy.

Sprostanie wyzwaniu związanemu z dekarbonizacją wymaga od UE wspólnych działań. Musimy wykorzystywać wspólne zasoby i europejskie łańcuchy wartości i uzyskiwać w ten sposób korzyści skali, aby zrealizować racjonalną pod względem kosztów i sprawiedliwą transformację opartą na innowacjach. Wierzę, że jednolity rynek jest największym atutem Europy. Nie stać nas, by państwa członkowskie prześcigały się w udzielaniu dotacji, a większe i bogatsze państwa członkowskie nieuczciwie rywalizowały z mniejszymi, mniej zamożnymi państwami. Musimy promować zrównoważone ekosystemy przemysłowe z korzyścią dla całej UE i nadal wspierać rozwój gospodarczy słabiej rozwiniętych obszarów w UE, zapewniając zachęty do inwestycji produkcyjnych przyczyniających się do zwiększenia spójności europejskiej.

Priorytetem będzie również uproszczenie i przyspieszenie procedur oceny pomocy państwa. Nie możemy sobie pozwolić na opóźnienie w udzielaniu wsparcia publicznego na rzecz transformacji energetycznej lub na rzecz działań służących dekarbonizacji i zapewnieniu konkurencyjności przemysłu europejskiego. W tym duchu i zgodnie z pismem określającym moje zadania opracuję nowe ramy kontroli pomocy państwa, aby umożliwić państwom członkowskim szybkie i skuteczne udzielanie pomocy państwa w ramach Paktu dla czystego przemysłu. Przy tworzeniu tych ram zamierzam wykorzystać wnioski ze stosowania tymczasowych ram pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji. Będę kierować się następującymi celami: i) dalsze przyspieszenie rozwoju produkcji energii ze źródeł odnawialnych; ii) wdrożenie dekarbonizacji przemysłu i efektywności energetycznej, w szczególności w sektorach energochłonnych, oraz iii) zapewnienie w Europie wystarczających zdolności produkcji technologii neutralnych emisyjnie, zwłaszcza gdy istnieje ryzyko przekierowania takich inwestycji do państw trzecich ze względu na dostępne tam subsydia. W ramach tych działań będę dbać o to, by cele spójności i integralność jednolitego rynku zostały zachowane.

Łączenie przedsiębiorstw

4. Jakie zmiany może obejmować „nowe podejście do polityki konkurencji” i w jaki sposób można lepiej dostosować to podejście do polityki przemysłowej? Czy jest Pani zadowolona z obecnego stanu stosowania rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw? Czy opowiada się Pani za możliwością badania przez Komisję także połączeń poniżej progu powodującego obowiązek zgłoszenia? W jaki sposób będzie Pani chronić naszych unijnych innowatorów przed zabójczymi przejęciami lub nabywaniem przedsiębiorstw z siedzibą w UE przez zagraniczne przedsiębiorstwa państwowe wspierane i dotowane przez ich rządy w sposób, którego przepisy dotyczące jednolitego rynku UE zakazują podmiotom unijnym?

W poprzedniej kadencji Komisja podjęła już wiele działań, aby zagwarantować, by wszystkie instrumenty konkurencji (dotyczące łączenia przedsiębiorstw, przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz kontroli pomocy państwa) zapewniały ochronę uczciwej konkurencji i były dostosowane do celów zielonej, cyfrowej i odpornej gospodarki UE. Aby sprostać nowym wyzwaniom pojawiającym się na jednolitym rynku, Komisja opracowała nowe instrumenty, dotyczące m.in. cyfrowych strażników dostępu (akt o rynkach cyfrowych) czy zakłócających skutków subsydiów zagranicznych (rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych). Wyzwania stojące przed gospodarką UE wymagają jednak dalszych działań. Nowe instrumenty muszą zostać w pełni wdrożone. Polityka konkurencji i inne polityki – takie jak przemysłowa, handlowa lub budżetowa – są wobec siebie komplementarne w zakresie wspierania długoterminowej konkurencyjności i wzrostu gospodarczego. Jak stwierdzono w sprawozdaniu Draghiego, nie ma konkurencyjności bez skutecznej konkurencji w warunkach gospodarki rynkowej. Należyte egzekwowanie polityki konkurencji powinno prowadzić do zwiększenia innowacyjności i – dzięki tworzeniu odpowiednich zachęt – do zapewnienia większej efektywności i skuteczności europejskiej polityki przemysłowej.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, zgodnie z wytycznymi politycznymi przewodniczącej Ursuli von der Leyen i pismem określającym moje zadania będę dalej modernizować politykę konkurencji, koncentrując się na trzech ogólnych kluczowych celach.

Po pierwsze, zamierzam znacznie uprościć i przyspieszyć procedury, aby zapewnić ich skuteczność w obecnej dynamicznej sytuacji. Nie możemy sobie pozwolić na opóźnienie w udzielaniu niezbędnego wsparcia publicznego na rzecz transformacji energetycznej pozwalającej uzyskać niższe ceny lub na rzecz działań służących dekarbonizacji przemysłu europejskiego i utrzymaniu jego konkurencyjności na rynku światowym. Dlatego musimy jeszcze bardziej uprościć zasady zatwierdzania pomocy państwa. Nie możemy także pozwolić sobie na zbyt długie postępowania antymonopolowe, bowiem w czasie ich trwania przedsiębiorstwa nadal czerpią korzyści ze swoich praktyk antykonkurencyjnych. Musimy być bardziej skuteczni, a w tym celu musimy określić – w oparciu o prowadzoną właśnie ocenę ram proceduralnych dotyczących postępowań antymonopolowych – jak powinna wyglądać ewentualna aktualizacja przepisów proceduralnych. Parlament Europejski powinien oczywiście nadal być ściśle zaangażowany w ten proces. Musimy ponadto zadbać o elastyczność, dzięki której będziemy w stanie egzekwować politykę konkurencji w obecnej rzeczywistości cyfrowej. Transformacja cyfrowa ma zasadnicze znaczenie dla pobudzenia wzrostu wydajności w Europie. Z kolei podejmowane w odpowiednim czasie działania na rzecz utrzymania otwartych i dobrze funkcjonujących rynków mają kluczowe znaczenie zarówno dla nowych podmiotów cyfrowych, jak i dla rozpowszechniania rozwiązań cyfrowych w całej gospodarce.

Po drugie, zamierzam wzmocnić i lepiej ukierunkowywać egzekwowanie zasad konkurencji. Na przykład dopilnuję, aby reguły konkurencji były stanowczo egzekwowane, a nasze działania koncentrowały się na środkach pomocy i praktykach biznesowych wywołujących największe zakłócenia. Jednocześnie przedstawię państwom członkowskim wyraźne wytyczne i zredukuję procedury biurokratyczne, aby umożliwić wdrażanie bezproblemowych środków publicznych i prowadzenie takiej współpracy między przedsiębiorstwami, która sprzyja konkurencji. Będę również promować zdecydowane egzekwowanie aktu o rynkach cyfrowych, aby kształtować politykę Komisji dotyczącą tego ważnego nowego instrumentu tak, by przynosiła ona konkretne rezultaty europejskim przedsiębiorstwom i użytkownikom końcowym.

Po trzecie, zamierzam zapewniać dalsze skuteczne dostosowywanie polityki konkurencji do priorytetów UE. Obejmuje to oczywiście wkład w prace nad Paktem dla czystego przemysłu na rzecz zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej oraz nad pogłębianiem jednolitego rynku. Obejmuje to również promowanie inwestycji poprzez współpracę z pozostałymi członkami kolegium nad harmonizacją kryteriów umożliwiających łączenie finansowania prywatnego, unijnego i krajowego w jak najsukcesowniejszy sposób.

Jeśli chodzi o kontrolę łączenia przedsiębiorstw, tradycyjnie UE jest zwolenniczką konsolidacji rynku i korzyści, jakie może ona przynieść, z wyraźnym wykluczeniem sytuacji, gdy konsolidacja znacząco utrudnia skuteczną konkurencję, w szczególności dlatego, że prowadzi do zgromadzenia nadmiernej siły rynkowej, co może zaszkodzić całej gospodarce UE, w tym MŚP i oczywiście konsumentom. Podstawowy cel, czyli zapobieganie nadmiernej akumulacji władzy rynkowej, jest nadal aktualny, jednak unijna kontrola połączeń musi stale ewoluować, aby odpowiadać współczesnym potrzebom i dynamicznym zmianom związanym m.in. z globalizacją, cyfryzacją, zrównoważonym rozwojem, innowacjami i potrzebą budowania odporności. Należy uwzględnić zmiany w ocenie, jaka jest efektywna skala działalności wymagającej dużych nakładów inwestycyjnych i zmiany w zakresie geograficznym działalności konkurencyjnych firm. Należy brać pod uwagę, czy klienci są gotowi do rozważenia z czasem nowatorskich dostawców, którzy opracowali produkty w innych regionach, czy raczej bardziej sobie cenią wiarygodnych i godnych zaufania dostawców lokalnych. Egzekwowanie unijnych przepisów antymonopolowych przyczyni się w znacznym stopniu do zwiększenia – przy pełnym poszanowaniu Traktatów – konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw, w tym gdy działają one na rynkach światowych lub w sytuacjach, gdy światowe podmioty zaczynają wchodzić na rynki europejskie, pod warunkiem, że będziemy stale dostosowywać te przepisy. Chociaż takie zmiany odbywają się w znacznym stopniu w ramach praktyki decyzyjnej, istotne jest, aby ramy prawne leżące u ich podstaw pozostały nowoczesne i adekwatne.

Zobowiązuję się w związku z tym do realizacji celu, o którym mowa w piśmie określającym moje zadania, a mianowicie modernizacji polityki konkurencji w zakresie kontroli połączeń przedsiębiorstw, poprzez przeprowadzenie – tak jak zalecono w piśmie określającym zadania – przeglądu wytycznych w sprawie oceny horyzontalnego połączenia przedsiębiorstw. Będę starała się zapewnić, aby kontrola połączeń odpowiednio uwzględniała potrzeby gospodarki UE oraz odzwierciedlała ogólne cele polityki i realia rynkowe, w tym możliwe obszary zwiększenia wydajności. Przegląd ten skupiałby się na innowacjach, inwestycjach i odporności.

Jednocześnie jestem zdeterminowana, by szybko znaleźć najlepszy sposób na zapobieżenie sytuacjom, w których „zabójcze przejęcia” przedsiębiorstw o niskich lub zerowych obrotach, ale za to z dużym potencjałem pod względem konkurencyjności i innowacyjności, są wyłączone spod kontroli wynikającej z unijnych przepisów dotyczących łączenia przedsiębiorstw tylko dlatego, że nie spełniają progów powodujących obowiązek zgłoszenia, ponieważ progi te oparte są na obrotach. Ma to kluczowe znaczenie dla ochrony innowacyjności i przyszłej

konkurencyjności w UE. W tym celu przeanalizuję wszystkie dostępne opcje działania, które nie powodują zbędnych dodatkowych obciążeń administracyjnych lub niepewności prawnej dla przedsiębiorstw.

Niezależnie od tego, aby chronić jednolity rynek przed zakłócającymi konkurencję subsydiami udzielanymi przez kraje spoza Europy, zamierzam rygorystycznie egzekwować rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych, w szczególności tę jego część, która ma zastosowanie do koncentracji przedsiębiorstw. W ten sposób będę zdecydowanie dążyć do zapewnienia europejskim przedsiębiorstwom równych warunków działania na całym świecie. Działania te będę prowadzić we współpracy z innymi członkami kolegium i państwami członkowskimi odpowiedzialnymi za inne narzędzia, takie jak instrumenty do celów monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych i ochrony handlu.

Sprawozdanie Dragiego

5. Czy podejmie Pani kroki w celu opracowania „nowego narzędzia ochrony konkurencji” zgodnie z propozycją zawartą w sprawozdaniu Dragiego, tak aby rozwiązać strukturalne problemy w zakresie konkurencji, ze zwróceniem szczególnej uwagi na wrażliwe kategorie konsumentów? Wdrożenie jakich innych propozycji w dziedzinie konkurencji zawartych w sprawozdaniach Letty i Dragiego poparłaby Pani? Jaka powinna być rola polityki konkurencji w przeciwdziałaniu dynamice inflacji?

Zarówno w sprawozdaniu Letty, jak i w sprawozdaniu Mario Dragiego podkreślono znaczenie, jakie dla konkurencyjności UE ma pogłębianie jednolitego rynku poprzez wspieranie konkurencji i utrzymywanie równych warunków działania. W pełni popieram cel, jakim jest pilne pogłębienie jednolitego rynku, w tym w kluczowych sektorach strategicznych, aby zyskać efekt skali. Zgadzam się również, że naruszanie reguł konkurencji osłabia także siłę napędową wzrostu, inwestycji i europejskiej konkurencyjności. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, skoncentruję się na modernizacji i poprawie egzekwowania zasad konkurencji, zgodnie z pismem określającym moje zadania, należycie uwzględniając przy tym zalecenia zawarte w obu tych sprawozdaniach.

Przedstawiona w sprawozdaniu prof. Dragiego propozycja utworzenia „nowego narzędzia ochrony konkurencji” zwraca uwagę na problemy strukturalne na niektórych rynkach. Problemy te nie powodują wprawdzie wyraźnego naruszenia reguł konkurencji, ale mogą budzić pewne zastrzeżenia, np. z racji istnienia milczącej zмовы, podatności konsumentów na zagrożenia lub nadmiernych zależności. Uważam, że należy głęboko zastanowić się, w jaki sposób nowy mechanizm badania rynku i prowadzenia postępowań mógłby pomóc zidentyfikować takie problemy w konkretnych obszarach oraz skutecznie je rozwiązać w sposób zasobooszczędny, we współpracy z właściwymi podmiotami rynkowymi i w uzupełnieniu istniejących narzędzi unijnego i krajowego prawa konkurencji, wzmocnionych niedawno aktem o rynkach cyfrowych i rozporządzeniem w sprawie subsydiów zagranicznych. Niezależnie od tego, jaki kształt będzie miało „nowe narzędzie konkurencji”, powinno ono umożliwiać realizację tych celów, a równocześnie ani nie osłabiać ścigania naruszeń obowiązujących reguł konkurencji, ani nie zmniejszać znacząco przewidywalności dla przedsiębiorstw.

Ponadto, chociaż egzekwowanie zasad konkurencji samo w sobie nie jest narzędziem przeciwdziałania inflacji i nie może bezpośrednio redukować czynników inflacji, takich jak niedobory lub gwałtowne wzrosty popytu, pozwala ono przeciwdziałać wykorzystywaniu sytuacji kryzysowych przez podmioty rynkowe jako pretekst do podnoszenia cen powyżej konkurencyjnego poziomu lub do sztucznego utrzymywania cen na wysokim poziomie po tym, jak sytuacja na rynku wróci do normy, a ceny powinny spaść. Wspierając konkurencyjne i kontestowalne rynki, unijna polityka konkurencji może pomóc zapobiegać podwyżkom cen lub ułatwiać ich spadki. Jest to istotne w przypadku najważniejszych rynków zagrożonych nadmierną zależnością od jednego dostawcy lub bardzo ograniczonej liczby dostawców. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam dokładnie analizować takie sytuacje.

Pytania Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

6. Jakie konkretne kroki podejmie Pani, aby zapewnić pełne i terminowe wdrożenie dorobku prawnego w zakresie środowiska i Zielonego Ładu, w szczególności w odniesieniu do przepisów pakietu „Gotowi na 55”? W jaki sposób zamierza Pani zrealizować to zadanie „w najprostszy i najsprawiedliwszy sposób oraz w dialogu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami”, jak określono w piśmie określającym Pani zadania, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności, również z uwzględnieniem szczególnej sytuacji MŚP, oraz zagwarantowaniu sprawiedliwej transformacji? Jakie utrzymujące się luki i niespójności regulacyjne lub nakładanie się przepisów

dostrzega Pani jeszcze w Europejskim Zielonym Ładzie i powiązanych obszarach polityki oraz jakie konkretne działania podejmie Pani, aby zaradzić tym problemom?

W trakcie ostatniej kadencji Komisja przedstawiła bezprecedensowe ramy prawne, które miały wprowadzić UE na drogę do osiągnięcia do 2050 r. neutralności klimatycznej. Przyjęcie tak ambitnych ram w kontekście globalnych kryzysów, takich jak pandemia COVID-19 i wybuch wojny w Ukrainie, jest świadectwem tego, jak bardzo Europa jest zdecydowana stać się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę ściśle współpracować z odpowiednimi członkami kolegium i regularnie monitorować wdrażanie tych przepisów, by dzięki temu zapewnić osiągnięcie wyznaczonych celów. Uzupełnieniem tych działań będą dialogi na temat wdrażania, opierające się na dobrych doświadczeniach nabytych w dotychczasowych dyskusjach z zainteresowanymi stronami w ramach podejścia opartego na łańcuchu wartości, w tym z regionami i społecznościami lokalnymi oraz z partnerami finansowymi i społecznymi. W razie potrzeby możemy przygotować wytyczne, a w stosownych przypadkach – zaproponować działania w zakresie egzekwowania prawa. Zamierzam ściśle współpracować z komisarzem do spraw gospodarki i wydajności, wdrażania i upraszczania i będę nadzorować testy warunków skrajnych dorobku prawnego UE podlegającego zakresowi moich kompetencji. Zamierzamy w tym kontekście współpracować z zainteresowanymi stronami, aby zidentyfikować luki, niespójności i niepotrzebne obciążenia regulacyjne.

Będę ściśle współpracować z państwami członkowskimi przy finalizowaniu i wdrażaniu krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, które mają kluczowe znaczenie dla realizacji celów pakietu „Gotowi na 55” w terenie, wskazując luki we wdrażaniu tych ram przez państwa członkowskie.

Jeśli chodzi o politykę w dziedzinie środowiska, nawiążę współpracę z państwami członkowskimi i z innymi zainteresowanymi stronami w celu określenia kluczowych obszarów, które wymagają reform strukturalnych mających zaradzić utrzymującemu się nieprzestrzeganiu przepisów. Będę słuchać głosu państw członkowskich, władz regionalnych, obywateli i przedsiębiorstw, aby budować zaufanie i zapewnić, by przepisy przynosiły korzyści obywatelom. Będę poszukiwać metod wzmocnienia zdolności administracyjnych na wszystkich szczeblach – krajowym, regionalnym i lokalnym – oraz wspierać osoby odpowiedzialne za wdrażanie rozwiązań, aby ułatwić wymianę doświadczeń. Wiadomo, że zapobieganie jest lepsze niż leczenie, jednak wraz z pozostałymi komisarzami odpowiedzialnymi za te kwestie nie zawahamy się wszczynać postępowań w sprawie naruszenia przepisów i w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Będziemy koncentrować się na strukturalnych i systemowych problemach związanych z nieprzestrzeganiem przepisów w obszarach, w których działania Komisji w tym zakresie mają największą wartość dodaną. Dopilnujemy w szczególności, aby dyrektywy UE zostały w pełni i prawidłowo transponowane.

Ponadto poświęcę szczególną uwagę aktom wykonawczym i delegowanym, które są obecnie w przygotowaniu. Najważniejsze kwestie, które będę monitorować, to unikanie zbędnych obciążeń administracyjnych oraz poszanowanie zasady jednorazowości sprawozdań i niepowielanie wymogów w zakresie sprawozdawczości. Upraszczenie oznacza usprawnienie polityki europejskiej i realizację celów politycznych w możliwie jak najmniej uciążliwy i najbardziej oszczędny sposób. Wymaga to wzajemnej komplementarności i spójności polityk prowadzonych w różnych obszarach. Oczywiście nowe akty prawne powinny być modelem przykładem prostych, szybkich i skutecznych przepisów.

Jeśli chodzi o dążenie do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych na 2030 r., będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej oraz z innymi komisarzami i będę przewodniczyć pracom nad przedstawieniem niektórych nowych wniosków i inicjatyw, w tym – m.in. – tych związanych z Paktem dla czystego przemysłu, aktem w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, aktem w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu, pakietem dotyczącym przemysłu chemicznego oraz przyrodniczymi punktami kredytowymi.

7. Jakie konkretne działania proponuje Pani w celu zapewnienia spójnego podejścia do czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji oraz jak postrzega Pani powiązania między tymi trzema aspektami Pani resortu? Jakie konkretne nowe działania planuje Pani zaproponować jako ramy wspierające realizację celów klimatycznych, w tym jako element Czystego Ładu Przemysłowego i z uwzględnieniem wszystkich sektorów gospodarki? W jaki sposób planuje Pani stworzyć bardziej usprawnione i wspierające otoczenie regulacyjne i inwestycyjne, aby zachęcić do przyjaznych dla klimatu inwestycji i innowacji oraz do upowszechniania czystych technologii, przy zapewnieniu sprawiedliwej transformacji dla wszystkich? Jakiego rodzaju środki proponuje Pani w celu uruchomienia inwestycji niezbędnych do tej transformacji, w tym dla MŚP, aby wesprzeć wszystkie zainteresowane strony, w szczególności przedsiębiorstwa, pracowników i gospodarstwa domowe? Jak jest Pani

stanowisko w sprawie ukierunkowanej zmiany rozporządzenia ustanawiającego normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych?

Transformacja ekologiczna oferuje gospodarce europejskiej znaczne możliwości wzrostu, a UE pokazała, że możliwy jest wzrost PKB przy jednoczesnym zmniejszeniu emisji CO₂. Transformacja taka wiąże się jednak również z wyzwaniami i niepewnością dla wielu sektorów i pracowników. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości, aby zapewnić spójność nadzorowanych przez nas inicjatyw oraz współdziałanie odpowiednich służb Komisji. Chcemy, by Europa mogła przejść czystą transformację, nie pozostawiając nikogo w tyle i nie zapominając o żadnym miejscu. Zgodnie z celami prawnymi Społecznego Funduszu Klimatycznego jego wdrażanie powinno wspierać osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji.

Jeżeli chodzi o Pakt dla czystego przemysłu, który ma wzmocnić konkurencyjność przemysłu UE i przyspieszyć dekarbonizację Europy, zamierzam współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej. Pakt dla czystego przemysłu musi być kompleksowy i powinien ujednolicić unijne narzędzia z zakresu zwiększania dobrobytu, konkurencyjności, dekarbonizacji i sprawiedliwości społecznej, budując synergie między nimi. Główne założenia paktu to wzmacnianie uzasadnienia biznesowego dla dekarbonizacji i wspieranie przemysłu w jego wysiłkach na rzecz innowacji i zwiększania skali działalności. Pakt będzie zawierał zestaw inicjatyw mających na celu m.in. uproszczenie procedur administracyjnych w celu ułatwienia dekarbonizacji przemysłu, ustanowienie ram rozwoju rynków pionierskich oraz uruchomienie prywatnego finansowania transformacji. Będzie również obejmował dwa elementy, które pozwolą odpowiednio zarządzać społecznymi skutkami dekarbonizacji: sprawiedliwą transformację (poziom lokalny/regionalny) i uczciwą transformację (szersze kwestie dystrybucyjne związane z polityką klimatyczną). Opracujemy plan działania na rzecz przystępnych cen energii dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, uwzględniający wszystkie składniki cen energii (w tym opodatkowanie czystej energii oraz rynki finansowe towarów energetycznych), który pozwoli nam zaradzić jednej z największych przeszkód dla konkurencyjności UE, a także akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu, koncentrujący się na sektorach energochłonnych. Akt ten będzie wspierał rozwój, produkcję i rozpowszechnianie europejskich czystych technologii w przemyśle oraz przyspieszy procesy planowania, zamówień publicznych i wydawania pozwoleń, w szczególności w odniesieniu do transformacji sektorów energochłonnych. Czyste partnerstwa handlowo-inwestycyjne wzmocnią nasze stosunki z krajami partnerskimi z korzyścią dla obu stron. Stworzy to ramy sprzyjające podejmowaniu właściwych decyzji inwestycyjnych z myślą o osiągnięciu celów klimatycznych UE. Zgodnie z pismem określającym moje zadania, tak jak wskazałam już w odpowiedzi na pytanie 3, zamierzam również opracować nowe ramy pomocy państwa, które umożliwią państwom członkowskim szybkie i skuteczne udzielanie pomocy przedsiębiorstwom, a jednocześnie pozwolą uniknąć nadmiernej rekompensaty, wypierania finansowania prywatnego i innych nadmiernych zakłóceń konkurencji na jednolitym rynku. Pakt dla czystego przemysłu ma stworzyć warunki umożliwiające: (i) przekształcenie naszej strategii dekarbonizacji w źródło wzrostu gospodarczego i wysokiej jakości miejsc pracy, (ii) pomoc przedsiębiorstwom w osiągnięciu konkurencyjności w skali światowej w sektorach czystych technologii oraz (iii) czerpanie korzyści z transformacji przez obywateli. Europejska polityka przemysłowa wymaga dialogu społecznego i współodpowiedzialności przedsiębiorstw.

To w państwach członkowskich tkwią fundamenty wysokiej konkurencyjności gospodarki UE, ale aby sprostać wyzwaniu związanemu z dekarbonizacją, UE musi działać jako całość, a nie jako 27 odrębnych państw członkowskich, i wykorzystywać wspólne zdolności w celu osiągnięcia korzyści skali, innowacyjności i transformacji racjonalnej pod względem kosztów.

Jak wskazałam w odpowiedzi na pytanie 5, będę również ściśle współpracować z państwami członkowskimi, aby jak najszybciej sfinalizowały swoje krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu. Plany te zostaną wykorzystane przy opracowywaniu wniosku dotyczącego celu klimatycznego na 2040 r.

Wdrożenie istniejących ram prawnych będzie wymagało znacznego udziału środków prywatnych. Wraz z pozostałymi komisarzami będziemy pracować nad jak najbardziej racjonalnym pod względem kosztów połączeniem środków prywatnych, krajowych i unijnych w celu uzyskania większego wpływu na osiągnięcie wymaganego poziomu dekarbonizacji. Komisja przedstawi również nowy Europejski Fundusz Konkurencyjności. Jego celem będzie wspieranie inwestycji w innowacje i technologie, które będą kształtować naszą gospodarkę i napędzać naszą transformację, w tym transformację ekologiczną. Jak wskazano w piśmie określającym moje zadania, powinno to być powiązane z ważnymi projektami stanowiącymi przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) i powinno wspierać te projekty.

Jeżeli chodzi o rozporządzenie ustanawiające normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych, jest ono kluczowym elementem realizacji przez UE celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z 1990 r. oraz celu neutralności klimatycznej do 2050 r. Potrzebujemy ambitnych strategii politycznych, aby zapewnić szybkie i wystarczające zmniejszenie emisji we wszystkich sektorach, w tym w transporcie. W tym kontekście normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dostawczych ustalają jasne cele, które mają być realizowane począwszy od 2030 r., w tym docelowy poziom redukcji o 100% od 2035 r. Elektryfikacja i czyste paliwa muszą być dostępne. Jak stwierdzono w wytycznych politycznych: „osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. będzie wymagać wprowadzenia szerokiego zakresu technologii innowacyjnych, we wszystkich sektorach: od mobilności, po energię. Na przykład cel dotyczący neutralności klimatycznej na 2035 r. związany z samochodami, tworzy przewidywalność dla inwestorów i dla producentów. Osiągnięcie tego celu będzie wymagać podejścia neutralnego pod względem technologicznym, w którym e-paliwa odegrają rolę dzięki ukierunkowanym zmianom rozporządzenia w ramach przewidzianego przeglądu.” Podkreślono to również w piśmie określającym zadania komisarza do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu.

8. W jaki sposób zapewni Pani skuteczną koordynację z wiceprzewodniczącym wykonawczym ds. dobrobytu i strategii przemysłowej, a także z komisarzami pracującymi pod Pani kierownictwem, aby wypełnić zadania wymienione w piśmie określającym Pani zadania? Jakie konkretne inicjatywy zaproponuje Pani w odniesieniu do celu klimatycznego na 2040 r., środowiska, czystej gospodarki o obiegu zamkniętym i sprawiedliwej transformacji? W jaki sposób zapewni Pani spójność między czystą transformacją i osiągnięciem celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej z jednej strony a polityką konkurencji z drugiej strony?

Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, zamierzam skutecznie koordynować swoje działania z wiceprzewodniczącym wykonawczym ds. dobrobytu i strategii przemysłowej oraz z właściwymi komisarzami, aby wypełniać zadania wymienione w piśmie określającym moje zadania. W tym celu będę organizować regularne spotkania z komisarzami i innymi pracownikami służb Komisji poświęcone śledzeniu postępów, dostosowywaniu celów i wspieraniu współpracy, wykorzystując wiedzę fachową moich partnerów. Aby oceniać postępy, będę również prowadzić regularny dialog z zainteresowanymi stronami, wywodzącymi się z różnych sektorów, m.in. przemysłowego czy finansowego, oraz reprezentujących lokalne organy władzy i konsumentów. Będę dążyć do bliskiego i opartego na zaufaniu partnerstwa z Parlamentem Europejskim, jego odpowiednimi komisjami i członkami, a także z Radą i państwami członkowskimi. Wszyscy musimy ze sobą współpracować.

Jeżeli chodzi o cel klimatyczny na 2040 r., który omówiłam szczegółowo w odpowiedzi na pytanie 9, będę opierać się na ustaleniach zawartych w szczegółowej ocenie skutków towarzyszącej komunikatowi w sprawie zalecanego celu klimatycznego na 2040 r. W ocenie tej podkreślono, że wszystkie sektory muszą przyczyniać się do osiągnięcia celu klimatycznego na 2040 r. w sposób zrównoważony i racjonalny pod względem kosztów. Tempo dekarbonizacji w poszczególnych sektorach zależy jednak od dostępności rozwiązań bezemisyjnych.

Aby stworzyć warunki dla neutralności klimatycznej i Paktu dla czystego przemysłu, będę współpracować z pozostałymi członkami kolegium, by zapewniać spójność między obszarami i aspektami polityki, za które odpowiadamy. Poświęcimy naszą uwagę między innymi kwestiom dostępu do czystej energii, możliwości finansowania, tworzenia rynków pionierskich, kwestiom z zakresu polityki handlowej, polityki konkurencji, polityki dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym, a także polityki klimatycznej i podatkowej.

Akt w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym będzie również kluczowym elementem naszych wysiłków na rzecz dekarbonizacji gospodarki i wspierania konkurencyjności przemysłu. Akt ten będzie promował bardziej zrównoważony model produkcji, zwiększając atrakcyjność surowców wtórnych. Udało nam się już oddzielić wzrost gospodarczy od emisji, teraz musimy uniezależnić go od wykorzystania zasobów pierwotnych. Promowanie obiegu zamkniętego obejmie również opracowanie ram regulacyjnych w celu pobudzenia wykorzystania dwutlenku węgla w większym stopniu w obiegu zamkniętym, generowania możliwości usuwania dwutlenku węgla i ponownego wykorzystywania go w gospodarce UE w sposób zrównoważony.

Będę współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej nad pakietem dotyczącym przemysłu chemicznego, aby zapewnić uproszczenie i przyspieszenie procedur. Chcę również koordynować prace nad strategią odporności wodnej w celu zwiększenia takiej odporności na całym terytorium UE i w różnych sektorach gospodarki. Skoncentrujemy się tu przede wszystkim na kwestii dostępności

czystej wody dla wszystkich w ramach programu sprawiedliwej transformacji, a także na efektywnym gospodarowaniu wodą i konkurencyjności sektorów związanych z wodą.

Jeżeli chodzi o gospodarowanie gruntami, całościowa wizja może przyczynić się do łagodzenia zmiany klimatu, a także do stworzenia bardziej odpornego na zmianę klimatu rolnictwa dzięki zwiększeniu odporności plonów i różnorodności biologicznej oraz poprawie zdrowia gleb. Wizja ta zakłada również lepsze włączenie biogospodarki UE do obiegu zamkniętego.

Jak wskazałam w odpowiedzi na pytanie 16, jedynie zdrowe i odporne lasy będą w stanie produkować biomasę potrzebną gospodarce neutralnej dla klimatu i jednocześnie zapewnić niezbędne usługi ekosystemowe, takie jak usuwanie dwutlenku węgla i różnorodność biologiczną. Kierując się ramami certyfikacji usuwania dwutlenku węgla, będę współpracować z moimi koleżankami i kolegami w celu stworzenia metod uznawania zrównoważonego wykorzystania biomasy oraz włączenia tych inicjatyw do strategii dotyczącej biogospodarki.

Ekstremalne upały, susze, pożary roślinności i inne gwałtowne zjawiska pogodowe nasilają się w wyniku zmiany klimatu i staną się coraz częstsze i coraz bardziej niszczące. Nieuwzględnienie tego w naszych strategiach politycznych osłabi konkurencyjność i zaszkodzi spójności społecznej. W związku z tym zamierzam towarzyszyć komisarzowi do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu w pracach nad nowym europejskim planem w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, który umożliwi ma ochronę krytycznej infrastruktury transportu i łańcucha dostaw, a także nakładów kapitału naturalnego przed zagrożeniami klimatycznymi.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, jednym z moich głównych zadań będzie połączenie celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej z konkurencyjnością. Jak wskazałam w odpowiedzi na pytanie 7, wymaga to przewidywalności prowadzenia działalności gospodarczej w Europie i poza nią, podejścia strategicznego oraz wsparcia i zachęt rynkowych.

Jeśli chodzi o spójność z polityką konkurencji: przede wszystkim pragnę podkreślić, że jestem zdecydowana zapewnić, zgodnie z traktatami UE, niezależne i bezstronne rozpatrywanie spraw dotyczących konkurencji i prowadzenie postępowań z zachowaniem integralności i poufności. Niemniej jednak polityka konkurencji jest jednym z narzędzi Unii Europejskiej. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, dopilnuję, by polityka konkurencji przyczyniała się, obok innych narzędzi politycznych, do osiągnięcia nadrzędnych celów, takich jak czysta transformacja, w tym cele w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej. Regulowanie dziedziny konkurencji i egzekwowanie przepisów jej dotyczących muszą iść ze sobą w parze i wzajemnie się wzmacniać w spójny sposób. Na przykład w przeszłości dzięki egzekwowaniu przepisów w dziedzinie konkurencji opracowano lub uzupełniono inicjatywy regulacyjne w wielu dziedzinach pogłębiających jednolity rynek. Wnioski regulacyjne zdecydowanie powinny opierać się na solidnej polityce konkurencji. Z tego właśnie powodu dostrzegam wiele możliwości budowania synergii między różnymi obszarami wchodzącymi w zakres moich kompetencji, przy pełnym poszanowaniu traktatów.

Pytania Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

9. Jaką ma Pani wizję swojego resortu, wykraczającą poza opis Pani zadań, i jaką spuściznę chciałaby Pani pozostawić? Jakie wnioski ustawodawcze i inne inicjatywy zaproponuje Pani kolegium komisarzy w celu przyjęcia w ciągu najbliższych pięciu lat, a zwłaszcza w ciągu pierwszych 100 dni? W jaki sposób zadba Pani o to, aby wnioski te, jak również wdrożenie obowiązującego prawodawstwa, wzmocniły europejską konkurencyjność? Czy zamierza Pani oprzeć te wnioski ustawodawcze na specjalnych ocenach skutków? Jakie inne środki zaproponuje Pani w celu zapewnienia czystej, społecznej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, zwłaszcza w najbardziej dotkniętych sektorach? Jakie są Pani plany dotyczące w szczególności Czystego Ładu Przemysłowego? W jaki sposób planuje Pani ukierunkować prace nad wdrożeniem istniejących ram prawnych z myślą o osiągnięciu celów na 2030 r. i przygotować, po przyjęciu celu redukcji emisji na 2040 r., nową strukturę mającą na celu osiągnięcie zeroemisyjności netto do 2050 r., zapewniając europejskim przedsiębiorstwom i inwestorom stabilność i przewidywalność, obniżenie cen energii i konkurencyjność? Jakie środki wspomagające zaproponuje Pani, aby pomóc unijnym przedsiębiorstwom w osiągnięciu celu zeroemisyjności netto? Jakie środki przewiduje Pani, aby zlikwidować roczną lukę inwestycyjną w sektorze prywatnym i publicznym w wysokości około 800 mld EUR określoną w sprawozdaniu Draghi'ego, w tym za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Konkurencyjności? W jaki sposób zamierza Pani zwiększyć zaangażowanie obywateli w Pani pracę?

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, w trakcie mojej kadencji zamierzam skupić się na powiązaniu konkurencyjności i dekarbonizacji, tak aby czysta transformacja stała się źródłem wzrostu gospodarczego i dobrobytu dla UE. UE musi dążyć do czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, która przyniesie

korzyści wszystkim obywatelom, zapewniając lepsze funkcjonowanie rynków w interesie europejskich konsumentów i przedsiębiorstw oraz całej planety. Europa powinna pozostać głównym celem inwestycji, które przynoszą stabilne, nieulegające dezaktualizacji miejsca pracy wysokiej jakości i zapewniają silny ekosystem przemysłowy. Będę koordynować program dekarbonizacji wraz z odpowiednimi członkami kolegium i realizować politykę konkurencji, która będzie zgodna ze wspólnymi celami UE i zapewni równe warunki działania. Na każdym etapie będę współpracować z sektorem przemysłu, partnerami społecznymi, w tym w regionach i w społecznościach lokalnych, oraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Uważam, że dekarbonizacja i konkurencyjność to nierozłączne cele, które muszą być realizowane w sprawiedliwy sposób.

Jak wyraźnie podkreślono w sprawozdaniu Draghiego, dekarbonizacja może stać się siłą napędową konkurencyjności, jeżeli wszystkie strategie polityczne będą spójne. Oznacza to, że przy opracowywaniu strategii musimy zadbać o wykorzystanie efektu synergii i o unikanie niespójności. Musimy wspierać nasz przemysł na drodze do dekarbonizacji poprzez innowacje, tak aby przekształcić transformację w przewagę konkurencyjną. Jeśli nie odejdziemy od przywozu paliw kopalnych na rzecz czystej, konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, nie zapewnimy długoterminowej konkurencyjności Europy. Powinniśmy to zrobić jak najszybciej. Dopilnuję, byśmy wykorzystali wszystkie dostępne możliwości, aby doprowadzić do przejścia na czystą gospodarkę. Naszym celem będzie w związku z tym: poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, mobilizowanie inwestycji publicznych i prywatnych; obniżanie cen energii. Zadbam o przestrzeganie przy tym zasad proporcjonalności, pomocniczości i lepszego stanowienia prawa, w tym o prowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji i ocen skutków, a w szczególności o uwzględnianie potrzeb MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji.

Pełne wdrożenie obowiązujących przepisów mających na celu ograniczenie emisji o co najmniej 55% do 2030 r. jest punktem wyjścia do osiągnięcia przyjętych celów klimatycznych. Jednocześnie przejście na czystą gospodarkę będzie wymagało działań długoterminowych. W tym kontekście będę wspierać komisarza do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu, który dość wcześnie na początku swojej kadencji ma rozpocząć prace nad wnioskiem ustawodawczym dotyczącym celu klimatycznego na 2040 r. Cel ten będzie stanowił podstawę następnego ustalonego na poziomie krajowym wkładu UE w ramach porozumienia paryskiego. Dopilnuję, aby w przygotowywanych ramach klimatycznych na okres po 2030 r. szczególną uwagę zwrócono na zapewnienie oszczędności kosztowej, zwiększenie konkurencyjności UE w skali światowej oraz umożliwienie sprawiedliwej transformacji.

Jak wskazałam już w odpowiedzi na pytanie 7, będę ściśle współpracować z pozostałymi komisarzami nad Paktem dla czystego przemysłu, który ułatwić ma dekarbonizację i zwiększyć konkurencyjność. Jeśli chodzi o pomoc państwa, tak jak określiłam to już w odpowiedzi na pytanie 4, przedstawię wnioski legislacyjne mające na celu uproszczenie i ukierunkowanie egzekwowania polityki konkurencji oraz zapewnienie zgodności z priorytetami UE.

Wymogi w zakresie finansowania dekarbonizacji przemysłu są znaczne, ale jest to niezbędna inwestycja w podnoszenie konkurencyjności w perspektywie długoterminowej, a także w porównaniu z kosztami niepodjęcia działań. Finansowanie prywatne będzie i powinno pokrywać większość potrzeb. Aby było to możliwe, musimy: (i) zwiększyć głębokość prywatnych rynków kapitałowych, jak zasugerowano zarówno w sprawozdaniu Letty, jak i w sprawozdaniu Draghiego; (ii) zwiększyć zrównoważone finansowanie, w szczególności finansowanie transformacji, oraz (iii) zapewnić możliwości pozyskania inwestycji w dekarbonizację. Środki publiczne powinny pobudzać inwestycje prywatne w celu zaspokojenia znacznych potrzeb europejskiego przemysłu. Państwa członkowskie mają różne zdolności fiskalne, co sprawia, że kontrola pomocy państwa ma kluczowe znaczenie dla uczciwej konkurencji i spójności w Unii, a jednocześnie umożliwia osiągnięcie celów polityki publicznej.

Aby prywatne finansowanie stało się faktycznymi inwestycjami prywatnymi, konieczne jest stabilne wdrażanie istniejących strategii politycznych i wymogów prawnych. Zbadam możliwości skuteczniejszego łączenia środków prywatnych, krajowych i unijnych tak, aby osiągnąć skalę finansowania niezbędną do sprostania wyzwaniu związanemu z dekarbonizacją. Budżet UE jest jedną z głównych sił napędzających europejską konkurencyjność i zamierzam współpracować z innymi właściwymi członkami kolegium, aby zapewnić ukierunkowanie inwestycji na europejską infrastrukturę neutralną emisyjnie i priorytety w zakresie neutralności emisyjnej. Okazją do dalszego wspierania tych wysiłków będą następne wieloletnie ramy finansowe, które przewidują zwiększenie konkurencyjności przemysłu europejskiego i zapewnienie sprawiedliwej transformacji. Zgodnie z wytycznymi politycznymi dla nowego kolegium Komisja przedstawi nowy Europejski Fundusz Konkurencyjności. Będzie to część naszego wniosku dotyczącego nowego i wzmocnionego budżetu w nadchodzących wieloletnich ramach finansowych. Jak wskazano w piśmie określającym moje zadania, powinno to stanowić wsparcie dla ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI). Środki z funduszu

przeznaczone będą na technologie strategiczne, w tym czyste technologie, oraz na działania na rzecz dekarbonizacji, aby przyczynić się do rozwoju takich technologii i produkowania ich tu na miejscu, w Europie. Opracowanie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności jest jeszcze przed nami. Musimy najpierw odpowiedzieć na pytanie, co chcemy sfinansować, a następnie znaleźć optymalny i racjonalny pod względem kosztów sposób na realizację naszych celów, aby osiągnąć jak najlepsze realne wyniki. Dzięki temu zwiększymy wpływ naszego finansowania. Wykorzystamy siłę naszego budżetu w interesie naszych wspólnych celów do pobudzania inwestycji prywatnych i ograniczania związanego z nimi ryzyka.

Polityka konkurencji to polityka przekrojowa, o znacznej sile oddziaływania. Wraz z innymi odpowiednimi narzędziami polityki powinna przyczyniać się do osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest stworzenie do 2050 r. konkurencyjnej i odpornej gospodarki neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla. Do tego potrzebujemy większej konkurencji w zakresie wszystkich istotnych parametrów – nie mniejszej. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, będę dalej modernizować politykę konkurencji, tak aby pozostała ona czynnikiem wzmacniającym konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw, dążąc jednocześnie do utrzymania praworządności i zasady równego traktowania.

10. Czy uważa Pani, że obecne zasady pomocy państwa w wystarczającym stopniu zapewniają uczciwą konkurencję w całej Unii? W jaki sposób zamierza Pani dopilnować, aby nowe podejście do polityki konkurencji i nowe ramy pomocy państwa propagowały wprowadzanie czystej i odnawialnej energii, efektywność energetyczną, inwestycje przemysłowe i wystarczające zdolności produkcyjne w zakresie czystych technologii, przy jednoczesnym ograniczeniu zależności zewnętrznych, wzmocnieniu konkurencyjności UE i ochronie przemysłu europejskiego przed zewnętrzną nieuczciwą konkurencją zgodnie z zasadami WTO i rynku wewnętrznego? Jaka jest Pani opinia na temat ustaleń Komisji dotyczących nieuczciwego subsydiowania pojazdów elektrycznych o napędzie akumulatorowym z Chin oraz tymczasowych cel wyrównawczych nałożonych na przywóz tych pojazdów? Jakie środki zaproponuje Pani, aby sprostać szczególnym wyzwaniom stojącym przed europejskimi MSP i małymi spółkami o średniej kapitalizacji? Jakie środki zaproponuje Pani, aby przyciągnąć inwestycje prywatne i zapobiec offshoringowi działalności gospodarczej i przemysłowej?

Jak już wskazałam w odpowiedziach na pytania 3 i 4, moim celem będzie przyspieszenie i ukierunkowanie egzekwowania pomocy państwa oraz dalsze dostosowanie polityki w zakresie pomocy państwa do celów długoterminowych. Ma to umożliwić wdrożenie Paktu dla czystego przemysłu i zwiększenie konkurencyjności Europy. W tym kontekście, jak podkreślono w sprawozdaniu Draghiego, powinniśmy wyciągnąć wnioski ze stosowania zasad pomocy państwa wprowadzonych w celu reagowania na kryzysy i promować skoordynowaną pomoc na szczeblu UE, aby ograniczyć ryzyko fragmentacji jednolitego rynku.

W szerszym ujęciu, zamierzam zmodernizować i wzmocnić egzekwowanie zasad konkurencji. Odpowiednie egzekwowanie zasad konkurencji umożliwi europejskim przedsiębiorstwom działania innowacyjne, konkurowanie i osiąganie wiodącej pozycji na rynku światowym, przyczyni się także do realizacji szerszych celów obecnej Komisji.

Jestem zwolenniczką multilateralizmu. Zreformowana WTO jest jednym z elementów niezbędnych do zapewnienia światowego dobrobytu. Powinniśmy nadal chronić konkurencyjność i odporność UE, korzystając ze wszystkich narzędzi, jakimi Komisja dysponuje, aby sprostać wyzwaniom gospodarki światowej. Zamierzam na przykład rygorystycznie egzekwować przepisy rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych, aby chronić jednolity rynek przed przyznawanymi przez państwa spoza Unii subsydiami zakłócającymi konkurencję, zapewnić równe warunki działania wszystkim przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na jednolitym rynku, a jednocześnie zachować otwartość na handel i inwestycje z państwami trzecimi. Dopilnuję, aby rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych było wdrażane w sposób spójny ze wszystkimi innymi odpowiednimi narzędziami, tak abyśmy mogli osiągać nasze wspólne cele. Staramy się również przywrócić równe warunki działania na całym świecie, harmonizując reguły konkurencji na różnych forach poza samym WTO, na przykład w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Międzynarodowej Sieci Konkurencji.

Musimy zadbać o to, by UE pozostała miejscem produkcji bateryjnych samochodów elektrycznych oraz byśmy zachowali zdolności produkcyjne w sektorze, który ma zasadnicze znaczenie dla transformacji ekologicznej UE i realizacji naszych celów klimatycznych. Dochodzenie antysubsydyjne dotyczące bateryjnych samochodów elektrycznych opierało się na solidnych faktach i dowodach i zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami WTO. W tej sprawie Komisja dąży do wynegocjowania rozwiązania, które byłoby zgodne z zasadami WTO, skuteczne i możliwe do wyegzekwowania. Sprawa ta nie zastępuje naszej strategii przemysłowej w przemyśle motoryzacyjnym. W dalszej perspektywie musimy przeprowadzić szerszą dyskusję strategiczną na temat

przyszłości przemysłu motoryzacyjnego w UE, wykorzystując w spójny sposób wszystkie narzędzia polityczne, jakimi dysponujemy, z myślą o przeprowadzeniu transformacji i zapewnieniu ekologicznego, konkurencyjnego i dobrze funkcjonującego łańcucha wartości przemysłu motoryzacyjnego w Europie.

Aby transformacja ekologiczna i cyfrowa Europy mogła się udać, w proces ten musimy zaangażować też MŚP. Z tego właśnie powodu zasady pomocy państwa zapewniają państwom członkowskim większą elastyczność w zakresie wspierania MŚP, na przykład w postaci możliwości finansowania ryzyka i ogólnie wyższych poziomów pomocy. Ponadto unijna kontrola połączeń chroni MŚP, bowiem zapobiega podwyżkom cen oraz utracie jakości i innowacyjności. Zdecydowane egzekwowanie przepisów antymonopolowych i tych dotyczących kartelów chroni MŚP przed wypieraniem ich z rynku przez przedsiębiorstwa dominujące i zapewnia im możliwość korzystania ze sprawiedliwego dostępu do rynków z korzyścią dla zainteresowanych stron i konsumentów. Będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej, któremu przewodnicząca Komisji powierzyła zadanie określenia definicji MŚP w oparciu o wnioski z niedawnej oceny. Ważnym priorytetem będzie dalsze ułatwianie MŚP udziału w ważnych projektach stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) oraz dostępu do takich projektów. Ponadto dopilnuję, by skuteczne egzekwowanie przepisów antymonopolowych szło w parze z energicznym egzekwowaniem aktu o rynkach cyfrowych, tak aby europejskie przedsiębiorstwa typu start-up w dziedzinie technologii rzeczywiście miały szansę odnieść sukces na tych rynkach.

11. Jakie działania przewiduje Pani w celu obniżenia cen energii w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej oraz w celu uniezależnienia UE od paliw kopalnych? Co robi Pani, aby przyspieszyć stopniowe odchodzenie od importu gazu z Rosji? Jakie są Pani zdaniem główne czynniki wpływające na zmienność cen energii w UE i jakie konkretne środki należy Pani zdaniem podjąć, aby ceny były konkurencyjne, reagowały na zmienność rynku i były przystępne? W jaki sposób dopilnuje Pani, aby przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe skorzystały z niższych kosztów produkcji energii odnawialnej? Jaką rolę powinny odgrywać projekty IPCEI w odniesieniu do produkcji energii i połączeń międzysystemowych oraz w jaki sposób można uwolnić dodatkowe środki finansowe na ich wdrożenie? Jak ocenia Pani rolę neutralności technologicznej w kontekście dostaw i cen energii? Jaki jest Pani pogląd na energię jądrową i małe reaktory modułowe (SMR)?

Jak podkreślono w sprawozdaniu Draghiego, wyższe i niestabilne ceny energii są jedną z największych przeszkód dla zwiększania naszej konkurencyjności i zdolności naszego przemysłu do wzrostu. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę kierować pracami Komisji Europejskiej nad przystępną cenowo energią i zlikwidowaniem zależności od paliw kopalnych, a moim pierwszym celem będzie stopniowa rezygnacja z paliw kopalnych, które UE jeszcze importuje z Rosji. Będę współpracować z pozostałymi komisarzami, zwłaszcza z komisarzem do spraw energii i mieszkalnictwa, w kwestii pobudzania inwestycji w infrastrukturę czystej energii i rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego w całej Europie. Wierzę, że zakończenie procesu przechodzenia na czystą energię i jak najszybsze zbudowanie solidnej unii energetycznej jest najlepszą strategią zapewnienia przystępności cenowej energii. W tym celu Komisja przedstawi plan działania na rzecz przystępnych cen energii, który będzie częścią Paktu dla czystego przemysłu. Plan dotyczyć będzie wszystkich elementów cen energii, w tym jej opodatkowania, oraz rynków finansowych, rozwoju umów zakupu energii elektrycznej i dwukierunkowych kontraktów różnicowych dla rynków energii w Europie. Zaproponujemy również plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji. Towarzyszyć temu będzie również przegląd unijnej architektury bezpieczeństwa energetycznego. Ponadto skoncentrujemy swoje wysiłki na wdrożeniu niedawnej reformy struktury rynku energii elektrycznej, zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym i zapewnieniu poprawy efektywności energetycznej.

Miliony ludzi już czerpią korzyści z tanich odnawialnych źródeł energii jako prosumenci lub członkowie społeczności energetycznych. Musimy zadbać o to, by ta liczba wzrastała. W latach 2021–2023, dzięki wytwarzaniu energii elektrycznej z nowo zainstalowanych mocy energii fotowoltaicznej i wiatrowej, konsumenci energii elektrycznej mogli cieszyć się spadkami cen o wartości 100 mld EUR. Należy utrzymać i rozwijać ten trend. Dopilnuję, aby państwa członkowskie wdrożyły szybsze i sprawniejsze procedury wydawania pozwoleń, zmniejszyły obciążenia biurokratyczne i należyście wdrożyły przepisy prawne dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach nowych oraz poddawanych renowacji. Stawki podatkowe z tytułu korzystania z energii i polityka cenowa w tym zakresie powinny być dostosowane do naszych długoterminowych celów zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie przyczyniać się do zmniejszenia naszej luki konkurencyjnej. Stopniowe wycofywanie dopłat do paliw kopalnych ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia tego celu, tak jak i zwiększenie efektywności energetycznej.

Ustanowienie ram zarządzania dostosowanych do elastycznego, zintegrowanego i cyfrowego europejskiego systemu energetycznego będzie miało kluczowe znaczenie dla zakończenia transformacji i dekarbonizacji naszego

koszyka energetycznego. Dlatego też będę bacznie nadzorować przegląd rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną.

Aby produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych mogła wzrastać, niezbędna jest zmodernizowana sieć elektroenergetyczna, a także rozwiązania w zakresie elastyczności podaży i popytu oraz magazynowania umożliwiające korzystne wykorzystanie taniej energii odnawialnej niezależnie od pory dnia. Będę współpracować z komisarzem ds. energii i mieszkalnictwa, aby przedstawić strategiczny plan działania na rzecz cyfryzacji i wykorzystania sztucznej inteligencji w sektorze energetycznym. Wykorzystamy również ramy transeuropejskich sieci energetycznych do dalszego wspierania kluczowej transgranicznej infrastruktury energetycznej na potrzeby projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Będę również aktywnie pomagać we wdrażaniu tych kluczowych projektów infrastrukturalnych, angażując się w prace istniejących w Komisji grup wysokiego szczebla ds. współpracy regionalnej. Poprawa wzajemnych połączeń między sieciami państw członkowskich ma nie tylko zasadnicze znaczenie dla skuteczniejszego zarządzania transformacją, ale pozwoli również rozpowszechnić korzyści w całej Europie.

Ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (IPCEI) to istotny instrument umożliwiający wspólne inwestycje w przyszłościowe technologie i infrastrukturę, generujący innowacje i dynamizm w sektorze przemysłowym oraz przynoszący korzyści szerszej pojętej gospodarce europejskiej. Wszystko to jest podstawą zgodności tych projektów z zasadami dotyczącymi pomocy państwa. IPCEI są istotnym źródłem europejskich rozwiązań, a państwom członkowskim umożliwiają wspieranie projektów budowy infrastruktury energetycznej o otwartym dostępie, jeżeli takowe zostaną uznane za mające duże znaczenie dla UE. Jeżeli chodzi o wytwarzanie energii, projekty IPCEI mogą przyczynić się do zwiększenia poziomu innowacji w zakresie różnych czystych technologii i do zwiększenia np. efektywności energetycznej lub zasobooszczędności w różnych sektorach (przykładem jest tu zatwierdzony projekt IPCEI dotyczący technologii chmury obliczeniowej i przetwarzania brzegowego). Zgodnie z zasadami projektów IPCEI możliwe jest współfinansowanie środków krajowych z funduszy UE, dozwolone jest także wykorzystanie finansowania przekierowanego w ramach Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP). Mający powstać Europejski Fundusz Konkurencyjności powinien wspierać projekty IPCEI.

Będę opierać się na komunikacie w sprawie zalecanego celu klimatycznego na 2040 r. oraz na ustaleniach zawartych w towarzyszącej komunikatowi szczegółowej ocenie skutków. Potrzebujemy maksymalnej efektywności we wdrażaniu różnych technologii, zarówno tych istniejących już od dłuższego czasu, jak i nowych, które będą mogły wspierać UE w realizacji celu dekarbonizacji w okresie po 2030 r. Jednocześnie należy zapewnić poszanowanie prerogatyw państw członkowskich w zakresie koszyka energetycznego, zgodnie z art. 194 Traktatu.

Jeśli chodzi o niskoemisyjną energię jądrową, należy zauważyć, że w lutym 2024 r. Komisja uruchomiła sojusz przemysłowy, aby ułatwić współpracę zainteresowanych stron na szczeblu UE, przyspieszyć wdrażanie małych reaktorów modułowych i zapewnić silny łańcuch dostaw w UE, w tym wykwalifikowaną siłę roboczą. Pozwoli to wykorzystać zdolności produkcyjne i innowacyjne UE, aby przyspieszyć wdrażanie pierwszych projektów małych reaktorów modułowych w UE na początku 2030 r. zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa jądrowego, gospodarowania odpadami, zrównoważenia środowiskowego i konkurencyjności przemysłowej.

Pytanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

12. Pani zakres kompetencji obejmuje czystą, sprawiedliwą i konkurencyjną transformację, która zgodnie z pismem określającym zadania musi odbywać się „z korzyścią dla ludzi i ich miejsc pracy”. Wśród Pani obowiązków niewiele jednak wspomina się o społecznych aspektach sprawiedliwej transformacji. Jak zamierza Pani współpracować z kandydatką na wiceprzewodniczącą wykonawczą Roxaną Minzatu? Jakie konkretne środki zamierza Pani podjąć, aby zapewnić ochronę gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji oraz zagwarantować, że transformacja będzie korzystna dla pracowników, ich prawa będą przestrzegane i promowane, a nikt nie zostanie pominięty? Czy przedstawi Pani inicjatywę dotyczącą przewidywania zmian w świecie pracy i zarządzania nimi w kontekście sprawiedliwej transformacji?

Jakie konkretne środki zamierza Pani podjąć w ramach programu lepszego stanowienia prawa, aby zapewnić dorobek prawny UE w dziedzinie prawa pracy oraz zagwarantować poprawę praw pracowniczych i standardów socjalnych?

Zwłaszcza w świetle krajowych planów społeczno-klimatycznych oczekiwanych do czerwca 2025 r. w jaki sposób zadba Pani o to, by Społeczny Fundusz Klimatyczny nie tylko zapewniał krótkoterminowe wsparcie gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji, ale również powodował długoterminowe zmiany

mające na celu wydostanie ludzi z ubóstwa energetycznego i transportowego? W związku z tym, że Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji zakończy się w 2027 r., za pomocą jakich konkretnych środków planuje Pani wspierać przedsiębiorstwa i pracowników w transformacji w kierunku neutralności klimatycznej? W jaki sposób zamierza Pani przyczynić się do rozwoju unii umiejętności?

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, dołożę starań, by cele klimatyczne, gospodarcze i społeczne były realizowane równolegle. Największa uwaga zostanie przy tym poświęcona ochronie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i postępowaniu naprzód ramię w ramię, dzięki któremu każdy będzie mógł skorzystać z możliwości oferowanych przez transformację. Promowany będzie taki model transformacji, w którym człowiek jest zawsze na pierwszym miejscu. Pakt dla czystego przemysłu będzie wspierał zrównoważone i konkurencyjne gałęzie przemysłu, a jednocześnie promował wysokiej jakości miejsca pracy. Wkładem w sprawiedliwą transformację będzie także plan działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy, który ma zostać opracowany przez wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości we współpracy z partnerami społecznymi. Plan ten promował będzie godziwe wynagrodzenia, wysokie standardy bezpieczeństwa i higieny pracy, dobre warunki pracy, możliwości szkoleń i sprawiedliwej zmiany pracy dla pracowników i osób samozatrudnionych, w szczególności poprzez zwiększenie zasięgu umów zbiorowych.

Chcemy zapewnić ochronę gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i uwzględnić w działaniach każdego, kto tego potrzebuje. W tym celu zamierzam współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości nad pierwszą w historii unijną strategią na rzecz walki z ubóstwem. W ramach tej strategii w kompleksowy sposób zajmiemy się podstawowymi przyczynami ubóstwa. Zapewnienie dostępu do podstawowych usług, w tym energii i transportu, ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania sprawiedliwej transformacji ekologicznej. Mający powstać europejski plan na rzecz przystępnych cenowo mieszkań również odegra kluczową rolę we wspieraniu renowacji i dostępu do przystępnych cenowo i energooszczędnych mieszkań.

Społeczny Fundusz Klimatyczny (SCF) zapewni wsparcie tym, którzy znajdują się w trudnej sytuacji, czy byłyby to gospodarstwa domowe, użytkownicy transportu czy mikroprzedsiębiorstwa. Instrument ten ma zaradzić społecznym skutkom wprowadzenia nowego systemu handlu uprawnieniami do emisji w odniesieniu do budynków i transportu drogowego (ETS2), a w szczególności pomóc rozwiązać problem ubóstwa energetycznego i transportowego. Będę wspierać wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości w programowaniu i wdrażaniu Społecznego Funduszu Klimatycznego w taki sposób, aby zaradzić skutkom społecznym, jakie słabsze grupy społeczne mogą odczuwać z powodu wprowadzenia ETS2. Społeczny Fundusz Klimatyczny zapewni tymczasowe bezpośrednie wsparcie dochodu i będzie mógł być wykorzystywany zarówno do finansowania środków, jak i inwestycji, przy czym środki muszą prowadzić do zmian strukturalnych o znaczących i trwałych skutkach. Celem Społecznego Funduszu Klimatycznego jest wywołanie zmian strukturalnych, które będą korzystne dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, i zapewnienie wkładu w osiągnięcie głównego celu dotyczącego ograniczenia ubóstwa na 2030 r., określonego w Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych.

Zamierzam również ściśle współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości, aby zapewnić sprawiedliwą transformację dla wszystkich i stworzyć przedsiębiorstwom odpowiednie warunki do osiągnięcia naszych wspólnych celów. Jak zapowiedziano w planie działania w sprawie niedoborów pracowników i umiejętności w UE z 2024 r., Komisja utworzy Obserwatorium Sprawiedliwej Transformacji, aby ułatwić monitorowanie postępów. Służby Komisji przeanalizują istniejącą sytuację prawną w tej dziedzinie i zbadają, w jaki sposób w ramach długoterminowych procesów zmian można promować wspólną i proaktywną wizję obejmującą realistyczne działania. Będę również wspierać prace wiceprzewodniczącej wykonawczej w dziedzinie prawa pracy, które mają zapewnić, by ludzie i miejsca pracy zawsze stali w centrum unijnej społecznej gospodarki rynkowej, nawet wtedy, gdy zmienia się struktura naszego przemysłu i gospodarki.

Umiejętności mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia naszej konkurencyjności oraz dla czystej i sprawiedliwej transformacji. Pakt na rzecz umiejętności oraz rzetelne gromadzenie informacji na temat umiejętności będą ważnym elementem unii umiejętności i odgrywać będą kluczową rolę w zapewnianiu odpowiednich umiejętności w sektorach o krytycznym znaczeniu. Będę ściśle współpracować z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw ludzi, umiejętności i gotowości w dziedzinie podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników i zamierzam w tym

zakresie opierać się na doskonałych osiągnięciach wielkoskalowych partnerstw realizowanych w ramach paktu na rzecz umiejętności.

Pytanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

13. Panuje powszechna zgoda co do tego, że wiarygodność UE zależy od skutecznego egzekwowania jej przepisów, w tym aktu o rynkach cyfrowych i rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych. Jakie są Pani priorytety w zakresie egzekwowania przepisów i w jaki sposób zapewni Pani terminowe i skuteczne egzekwowanie przepisów, które przyniesie korzyści unijnym konsumentom i przedsiębiorstwom oraz przyczyni się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego? Biorąc pod uwagę, że praca ta wiąże się z wysokim stopniem złożoności, w jaki sposób zadba Pani o odpowiednie wykwalifikowane zasoby i skoordynowane działania w ramach Komisji Europejskiej?

Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, jednym z moich priorytetów będzie zadbanie o skuteczne egzekwowanie nowych narzędzi, takich jak akt o rynkach cyfrowych i rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych, tak by przynosiły one rzeczywistą wartość dodaną konsumentom i przedsiębiorstwom w UE. Narzędzia te mają umożliwić gospodarce UE sprostanie rosnącym wyzwaniom. Zamierzam egzekwować przepisy aktu o rynkach cyfrowych, który nakłada na największe platformy cyfrowe obowiązki mające zapewnić ich działanie w sposób sprawiedliwy i przyjazny dla konkurencji. Priorytetowo potraktuję także egzekwowanie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych. Rozporządzenie to umożliwia Komisji reagowanie na zakłócenia spowodowane subsydiami, które państwa spoza Unii przyznają przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na jednolitym rynku. W ten sposób UE może zapewnić równe warunki działania wszystkim przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku, pozostając jednocześnie otwartą na handel i inwestycje.

Jeśli chodzi o akt o rynkach cyfrowych, ton mojej współpracy z wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw suwerenności technologicznej, bezpieczeństwa i demokracji nadadzą trzy ważne aspekty. Pierwszy aspekt to otwarcie zamkniętych ekosystemów czy to w obszarze telefonii komórkowej, czy wyników wyszukiwania online, czy internetowych platform handlowych. Umożliwi to mniejszym innowacyjnym przedsiębiorstwom proponowanie konsumentom nowych usług. Z czasem takie przedsiębiorstwa będą mogły rzucić wyzwanie ugruntowanym strażnikom dostępu na ich własnym terenie. Drugi aspekt to zapewnienie konsumentom możliwości wyboru. Zbyt często strażnicy dostępu narzucają konsumentom własne warunki korzystania z usług, twierdząc, że rozwiązania alternatywne nie są wystarczająco dobre. Trzeci aspekt dotyczy zapewnienia, aby dane należały do tych, którzy je generują. Obywatele mają prawo do przenoszenia swoich danych w dowolne miejsca oraz do decydowania, czy chcą, aby ich dane osobowe były wykorzystywane do celów reklamowych. Strażnicy dostępu nie powinni wykorzystywać danych generowanych przez konsumentów, które pochodzą od podmiotów sprzedających swoje produkty na internetowych platformach handlowych, jeżeli konkurują z tymi podmiotami na swojej własnej platformie. Chcę dać europejskim obywatelom i przedsiębiorstwom prawo decydowania o sobie w przestrzeni cyfrowej, w związku z czym zamierzam wymagać od strażników dostępu przestrzegania obowiązków wynikających z aktu o rynkach cyfrowych. W przypadku naruszeń nie zawaham się wykorzystać wszystkich narzędzi przewidzianych w akcie o rynkach cyfrowych, w tym, w razie potrzeby, grzywnien.

Egzekwowanie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych może odbywać się na dwa sposoby – w drodze kontroli koncentracji oraz postępowań prowadzonych z urzędu. Jeśli chodzi o koncentracje z udziałem subsydiów zagranicznych, będą rygorystycznie odnosiła się do transakcji obejmujących subsydia z państw spoza Unii i w razie potrzeby nie zawaham się wykorzystać pełnego potencjału tego nowego narzędzia, w tym w przypadkach nieuczciwie subsydiowanych przejęć przedsiębiorstw europejskich. W odniesieniu do postępowań prowadzonych z urzędu (tj. z inicjatywy własnej Komisji) będę kontynuować toczące się wstępne postępowania. Stosując się do obowiązujących przepisów, na tym etapie nie mogę przesądzać o wyniku tych postępowań. Zadbam oczywiście, abyśmy stale monitorowali, czy nie pojawiają się nowe sprawy, które wymagają podjęcia działań z urzędu, i byśmy w stosownych przypadkach wszczynali postępowania. Zgodnie z pismem określającym moje zadania zamierzam skoncentrować działania z inicjatywy własnej na najbardziej narażonych sektorach oraz na tych rodzajach subsydiów zagranicznych, które są najbardziej szkodliwe dla uczciwej konkurencji na jednolitym rynku. Wiele wymiarów jednolitego rynku będzie wymagało silnej koordynacji i zamierzam aktywnie przyczyniać się do dostosowania naszych działań do kluczowych priorytetów europejskich.

Pytanie Komisji Transportu i Turystyki

14. Zgodnie z odnośnym pismem określającym zadania przyszły kandydat na wiceprzewodniczącego wykonawczego ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji będzie odpowiedzialny za ramy prawne dotyczące celów UE w zakresie dekarbonizacji i wdrażania przepisów pakietu „Gotowi na 55”. Jednocześnie komisja TRAN przeprowadziła prace ustawodawcze PE dotyczącym dekarbonizacji transportu (RefuelEU Aviation, FuelEU Maritime, zmiana dyrektywy w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych). Jak ocenia Pani wpływ przepisów dotyczących Zielonego Ładu na sektor transportu? Jaka jest Pani wizja przygotowania nowej struktury dekarbonizacji sektora transportu po 2030 r. przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków działania dla europejskich przedsiębiorstw transportowych, konkurencyjności europejskiego sektora transportu oraz atrakcyjnych miejsc pracy o wysokiej jakości w Europie? W związku z tym jak wyobraża sobie Pani współpracę z przyszłym wiceprzewodniczącym wykonawczym ds. spójności i reform oraz przyszłym komisarzem ds. zrównoważonego transportu i turystyki?

Tak jak określono to już w Europejskim Zielonym Ładzie, wszystkie sektory gospodarki muszą przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych UE. Sektor transportu, w którym emisje CO₂ nadal przekraczają poziomy z 1990 r., ma w tym kontekście kluczowe znaczenie dla realizacji zobowiązań UE do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. UE wprowadziła kompleksowe ramy polityki, które obejmują pakiet „Gotowi na 55”, oraz przyjęła kompleksową strategię na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności, która dała początek między innymi pakietowi na rzecz wydajnej i ekologicznej mobilności oraz pakietowi na rzecz ekologizacji transportu towarowego mającemu umożliwić jego dekarbonizację.

Innowacje, cyfryzacja, skuteczne wdrażanie i niezbędne inwestycje mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia naszych głównych celów. Inwestycje i planowanie są niezbędne do ukończenia do 2030 r. sieci bazowej TEN-T, do zwiększenia odporności infrastruktury UE na klęski żywiołowe lub wrogie działania, wprowadzenia innowacyjnych i cyfrowych rozwiązań, takich jak zrównoważone paliwa transportowe i infrastruktura ładowania, modernizacji floty pojazdów poruszających się po naszych drogach oraz do zorganizowania inteligentniejszej mobilności w miastach. Przedstawiono już wnioski mające na celu poprawę przepustowości naszej infrastruktury, w szczególności infrastruktury kolejowej i infrastruktury śródlądowych dróg wodnych, i mam nadzieję, że współprawodawcy wkrótce osiągną porozumienie w kwestii tych wniosków.

Komisarzowi do spraw zrównoważonego transportu i turystyki powierzono zadanie opracowania planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonego transportu, który zakłada nadanie priorytetu inwestycjom w dekarbonizację w UE. Będę w pełni popierać to przedsięwzięcie i mam nadzieję, że zostanie ono włączone do Paktu dla czystego przemysłu. Jednocześnie musimy wziąć pod uwagę wymiar globalny. Czysta transformacja musi iść w parze ze środkami zwiększającymi globalną konkurencyjność unijnego sektora transportu, przy czym kluczowe znaczenie mają prace prowadzone obecnie na forum Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego i Międzynarodowej Organizacji Morskiej.

Ważną rolę odegrają w tym kontekście inwestycje publiczne, mające postać na przykład odpowiednio ukierunkowanej pomocy publicznej zgodnej z unijnymi zasadami pomocy państwa. Zamierzam także działać na rzecz wyeliminowania wszelkich zagranicznych subsydiów i inwestycji, które mogą powodować zakłócenia i zagrażać naszym europejskim przedsiębiorstwom transportowym. Budżet UE nie może być jedynym źródłem inwestycji. Tak jak i inni członkowie kolegium komisarzy będę współpracować z państwami członkowskimi oraz władzami regionalnymi i lokalnymi, aby upewnić się, że w pełni uwzględniają one we własnych budżetach i planach inwestycyjnych wspólnie uzgodnione cele. Musimy również zbadać możliwości finansowania poza sektorem publicznym, w związku z czym zamierzam uczestniczyć w pracach nad rozwojem innowacyjnych źródeł finansowania w celu zachęcenia sektora prywatnego do inwestowania i stymulowania takich inwestycji. W działaniach tych skoncentruję się na zacieśnianiu współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, aby zagwarantować, że ich strategie udzielania pożyczek będą odzwierciedlały najpilniejsze potrzeby polityczne.

Nowa Komisja skoncentruje się na zwiększaniu dostępności przystępnych cenowo możliwości transportowych dla wszystkich Europejczyków. Walka z ubóstwem transportowym to cel zgodny również z pierwszą w historii europejską strategią na rzecz walki z ubóstwem, którą zarządzać będzie wiceprzewodnicząca wykonawcza ds. spraw ludzi, umiejętności i gotowości. Cieszę się, że będę mogła uczestniczyć w pracach nad tą strategią. Nowa Komisja będzie również dążyć do wypracowania wysokich standardów bezpieczeństwa i higieny pracy, inwestować w zmianę i podnoszenie kwalifikacji oraz starać się przyciągać do tego sektora większą liczbę młodych ludzi. Wraz z pozostałymi członkami kolegium będę kierować naszymi inwestycjami i finansowaniem w duchu sprawiedliwej i społecznej transformacji, również w zakresie mobilności, w szczególności za pośrednictwem Społecznego Funduszu Klimatycznego.

Jestem gotowa w pełni wspierać komisarza ds. zrównoważonego transportu i turystyki w opisanych powyżej działaniach oraz ściśle współpracować z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform.

Pytanie Komisji Rozwoju Regionalnego

15. Pomimo skromnego budżetu Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) był kluczowym osiągnięciem ostatniej kadencji i podstawowym narzędziem dla terytoriów stojących w obliczu wyzwań społeczno-gospodarczych związanych z transformacją w kierunku neutralności klimatycznej. Jego skuteczność ograniczyły jednak kwestie związane z alokacją zasobów, przeszkodami administracyjnymi i równoważeniem celów środowiskowych i społecznych. W rezultacie wielu zamierzonych beneficjentów, w tym tysiące pracowników z wysokoemisyjnych gałęzi przemysłu, nie otrzymało wsparcia. Obecnie znaczna część alokacji FST musi jeszcze zostać wykorzystana do 2026 roku.

W jaki sposób zamierza Pani wspierać władze lokalne i regionalne w przyspieszaniu absorpcji i zapobieganiu umorzeniom przy jednoczesnym zapewnieniu wartości dodanej projektów? Czy rozważa Pani utworzenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji 2 lub czy zamierza Pani włączyć jego cele do innych funduszy polityki spójności, stosując zasadę sprawiedliwej transformacji w sposób przekrojowy? Czy przeznaczy Pani więcej środków na sprawiedliwą transformację? Jakie środki podejmie Pani w celu dopilnowania, aby wsparcie docierało do regionów i sektorów znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji? Czy planuje Pani uproszczenie wymogów dotyczących dostępu pracowników do wsparcia? Czy uważa Pani, że należy dokonać przeglądu przepisów dotyczących pomocy państwa, aby umożliwić prostszy i szybszy dostęp do wsparcia? Ponadto czy planuje Pani rozszerzenie wsparcia z Funduszu na regiony takie jak regiony z przemysłem motoryzacyjnym lub rolnictwem intensywnym, a także proporcjonalne zwiększenie finansowania?

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform będziemy kontynuować bieżące wsparcie dla regionów, które muszą ponieść koszty czystej transformacji. Wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) systematycznie postępuje, a wskaźnik wyboru na poziomie funduszu wzrósł do 25%. Kilka regionów objętych FST nadal potrzebuje dodatkowego wsparcia we wdrażaniu swoich terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji, jednak państwa członkowskie mają do dyspozycji wiele narzędzi, do których wykorzystania będę je nadal zachęcała.

Należy skoncentrować się na zapewnieniu, aby wszystkie fundusze były skutecznie wykorzystywane do przyciągania nowych przedsiębiorstw, tworzenia miejsc pracy i nowych możliwości gospodarczych na obszarach, na których odchodzi się od węgla i paliw kopalnych. Wraz z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform będę dążyć do stworzenia otoczenia regulacyjnego, które umożliwi wszystkim zainteresowanym stronom, w tym pracownikom, pełny udział w finansowaniu unijnym i czerpanie z niego korzyści, zapewniając, aby nasze polityki wspierały rozwój lokalny w sposób skuteczny i sprzyjający włączeniu społecznemu.

Aktywne zaangażowanie pracowników w programowanie i wdrażanie FST ułatwia dostęp do finansowania. Jako przykład można wskazać realizowany w powiecie konińskim w Polsce projekt „Droga do zatrudnienia po węglu”, który powstał jako oddolna inicjatywa związków zawodowych kopalni węgla brunatnego. Uczestnicy projektu otrzymują wsparcie na drodze do nowego i trwałego zatrudnienia w postaci ukierunkowanej pomocy, o której kształcie zdecydowano z udziałem przedstawicieli pracowników. Projekt wspiera zmianę i podnoszenie kwalifikacji byłych pracowników kopalń i elektrowni dotkniętych skutkami stopniowego wycofywania się z produkcji energii z węgla brunatnego.

Będę współpracować z moimi kolegami – komisarzem do spraw zrównoważonego transportu i turystyki oraz komisarzem do spraw rolnictwa i żywności, aby ocenić sposoby wspierania regionów, w których dynamika gospodarki uzależniona jest od sektora motoryzacyjnego lub intensywnego rolnictwa. Działania, które możemy podjąć, przedstawimy w wizji przyszłości unijnego rolnictwa i żywności oraz w unijnym planie działań przemysłowych dla branży motoryzacyjnej. Cieszę się, że będę mogła wnieść wkład w te prace.

Pytanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

16. Rolnictwo i leśnictwo będą miały do odegrania rolę w czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji. Są to dwa z niewielu sektorów, które nie tylko emitują dwutlenek węgla, ale mogą również aktywnie pomagać w włączaniu węgla, dostarczaniu surowców odnawialnych i łagodzeniu zmiany klimatu, przy jednoczesnym

zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego naszym obywatelom. W jaki sposób zamierza Pani wzmocnić sektory rolnictwa i leśnictwa w kontekście sprawiedliwej transformacji? W jaki sposób można stworzyć zachęty dla rolnictwa i leśnictwa, aby zwiększyć ich wkład jako pochłaniaczy dwutlenku węgla i osiągnąć zrównoważoną konkurencyjną transformację? W jaki sposób zamierza Pani pomóc rolnikom i leśnikom w dostosowaniu się do wyzwań związanych ze zmianą klimatu?

W jaki sposób zamierza Pani polepszyć perspektywy i wkład rolnictwa w zwiększanie zarówno wzrostu społeczno-gospodarczego, jak i poprawę stanu środowiska, w tym poprzez zwiększenie potencjału biogospodarki, gospodarki o obiegu zamkniętym, odpornych łańcuchów dostaw żywności i innowacyjnych metod?

Rolnictwo i leśnictwo mają strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa i autonomii UE. Sektory te mają kluczowe znaczenie dla naszego środowiska naturalnego i istotną rolę do odegrania w walce ze zmianą klimatu. Mogą też przyczynić się do utworzenia do 2050 r. biogospodarki o obiegu zamkniętym. Jednocześnie są to sektory gospodarki, które muszą być konkurencyjne i rentowne. Rolnicy i właściciele lasów zasługują na godziwy dochód i powinni być wspierani, zachęcani i wynagradzani za dostarczanie dóbr publicznych.

Należy wzmocnić te sektory w okresie transformacji. Narzędziem, które pozwoli odpowiednio ukierunkować wsparcie dla rolników i niektórych leśników są plany strategiczne WPR, które są zorientowane na wyniki. W obecnych planach 32% środków WPR, tj. prawie 97 mld EUR z przydziału na lata 2023–2027, przeznaczono na cele związane z klimatem, środowiskiem i dobrom stanem zwierząt. W swoim niedawno wydanym sprawozdaniu na temat planów strategicznych WPR z dnia 30 września 2024 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przyznał, że „zielona architektura” przewidziana w rozporządzeniu w sprawie planów strategicznych WPR na lata 2023–2027 umożliwia realizację ambitniejszych celów środowiskowych i klimatycznych WPR, ale potencjał ten należy lepiej wykorzystać za pomocą planów krajowych.

Pomoc państwa również może odegrać istotną rolę we wspieraniu rolnictwa i leśnictwa. Będę współpracować z państwami członkowskimi, aby zachęcać je do wykorzystywania istniejących zasad pomocy państwa. Są to bowiem konkretne, niedawno zaktualizowane ramy, które obejmują wyłączenie grupowe dla sektorów rolnictwa i leśnictwa oraz obszarów wiejskich. Te ramy i przewidziane w nich wyłączenie grupowe mają stanowić uzupełnienie wspólnej polityki rolnej i dają państwom członkowskim szerokie możliwości wspierania rolników poprzez promowanie rozwoju gospodarczego i wspieranie inwestycji. Uzupełnieniem zestawu narzędzi pomocy państwa jest wsparcie *de minimis* dla sektora rolnego. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, dopilnuję, by szybko zakończono przegląd zasad pomocy *de minimis* dla rolnictwa, aby uwzględnić inflację.

Wzmocnienie konkurencyjności, odporności i zrównoważonego charakteru sektora rolnego będzie również wymagało podejścia opartego na zachętach, uzupełniającego wsparcie publiczne. Zostało to podkreślone w ramach strategicznego dialogu na temat przyszłości rolnictwa w UE. W ramach dialogu uznano również potrzebę ogólnounijnego systemu analizy porównawczej jako warunku wstępnego dla nowego podejścia do zrównoważonego rozwoju. Nowe rozporządzenie w sprawie usuwania dwutlenku węgla i rolnictwa węglowego tworzy podstawy nowego rynku zrównoważonego rozwoju, bowiem zakłada standaryzację podejścia do certyfikatów zrównoważonego rozwoju w całej Europie. Rozporządzenie dotyczy nie tylko kwestii usuwania dwutlenku węgla, ale obejmuje również różnorodność biologiczną i przystosowanie się do zmiany klimatu. Określone są w nim praktyki zarządzania, które zwiększają odporność na skutki zmiany klimatu, poprawiają żyzność gleby oraz zapewniają ochronę i odbudowę przyrody, przynosząc korzystne dla wszystkich stron rozwiązania w zakresie suwerenności żywnościowej i produktywności gruntów. Jak już wcześniej wspomniałam, uważam, że przyrodnicze punkty kredytowe również stanowią obiecującą metodę wynagradzania rolników za ich usługi i będę wspierać komisarz ds. środowiska, odporności wodnej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym w dalszym rozwijaniu tego mechanizmu.

Jeśli chodzi o zrównoważony rozwój w sektorze rolnictwa, w 2023 r. Komisja przyjęła wytyczne w sprawie wyłączenia z zakresu art. 101 TFUE porozumień w sprawie zrównoważonego rozwoju w rolnictwie. Wyłączenie to umożliwia producentom rolnym i innym podmiotom w łańcuchu dostaw produktów rolno-spożywczych wdrożenie norm zrównoważonego rozwoju, które wykraczają poza wymogi obecnie nałożone na nich na mocy obowiązujących przepisów unijnych i krajowych. Będę gotowa opracować wytyczne dla rolników i ich partnerów w łańcuchu dostaw zgłaszających inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę orędownicą za przyjęciem nowej strategii dotyczącej biogospodarki. Strategia taka powinna umożliwić Europie wykorzystanie potencjału rozwijającego się sektora i zapewnić konkurencyjność i dobrobyt, w tym na obszarach wiejskich. Będę zdecydowanie dążyć do

przedstawienia strategii, która umożliwi europejskim przedsiębiorstwom prosperowanie w warunkach transformacji ekologicznej i przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.